

Kā populāri vīri uz var kārdinājumus

Slava, nauda un kārdinājumi, un ne viens vien talantīgs cilvēks ir nogrimis, nespējot cīnīties ar šiem pārbaudījumiem. Kļūstot arvien slavenākam un bagātākam, kārdinājumu ir krietni vairāk – tajā skaitā arī apreibinošais alkohols. Sabiedrībā pazīstami un Latvijas kultūrai nozīmīgi vīrieši atklāj »Vakara Ziņām«, kā pārvarēt kārdinājumus.

*

Virga: «Man ir daudz draugu, kas turpina kost»

Rokmūziķis un dziesmu autors Ainars Virga pats ne vienu vien reizi nodevies bohēmai, kurā lietoti arī grādīgi dzērieni. Tieši viņš zina vislabāk veco mūziķu bohēmu, kas tik ļoti atšķiras no mūsdienu muzikantu ikdienas: «Esmu novērojis, ka jebkāda veida narkotiskās vai apreibinošās vielas mūsdienās vairs nav tādas, kādas bija agrāk. Tas, kas mani šobrīd attur, ir apzināšanās, ka nopirkt alkoholu nozīmē izšķiest naudu ne par ko. Tāpat tā ir arī nevērtīga laika nosīšana. Sākumā tev var likties, ka kopā ar kompāniju pavadīsi vienu stundiņu, malkojot grādīgos dzērienus, pēc tam tu jau to dari divas stundas, līdz secini, ka šādā veidā esi pavadījis visu dienu. Vienu brīdi kompānijā ir jautri, kad esat apreibinājušies, bet pēc tam jau sāk valdīt tukšums. Īstenībā man ir daudz draugu, kas turpina kost. Es viņus lieliski saprotu, jo zinu, kā viņi jūtas. Līdzjūtības dēļ joprojām turpinu viņu dēļ darīt kaut ko labu, nopērku kādu sadzīvei noderīgu priekšmetu vai arī kādu aliņu. Atrasties šādā situācijā viennozīmīgi nav patīkami. Es šobrīd vispār nedzeru neko alkoholisku, ne alu, ne ko citu. Palīdz arī, ka cilvēki vairāk ciena manu viedokli, ja esmu izlēmis atturēties no draugu piedāvātās glāzītes. Agrāk bija tā, ja vēlējos atteikties, kāds varēja arī pateikt: «Tu mani necieni, ja tu ar mani neiedzer!» Tagad cilvēki nevēlēšanos iedzert pieņem normāli, kas ir ļoti pozitīvi. Pricējies, ka šobrīd jaunie cilvēki par tādām lietām var pat nedomāt, kas ir tikai apsveicami.»

*

Kolāts: «Nelietoju alkoholu, jo esmu alkoholiķis»

Bijušais Latvijas Radio ģenerāldirektors Dzintris Kolāts pirms dažiem gadiem ļoti drosmīgi atklāja sabiedrībai stāstu par alkohola atkarību un ārstēšanos: «Ar atkarību esmu pārstājis cīnīties, esmu ar to samierinājies. Tā var skanēt gluži kā kapitulācija, bet tas tā nebūt nav. Brīdī, kad samierinos, ka esmu tikai cilvēks, paļaujos uz citiem, kas ir man apkārt. Ar agresiju cīnīties pret alkoholu vai citu atkarību ir diezgan bezcerīgi.»

Šodien nelieto un arī rīt cer to nedarīt

«Es, protams, neesmu narkologs un runāju no savas pieredzes un citu atkarīgo pieredzes. Cīnīties nevar. Visur mēdz stāstīt par cilvēkiem, kas apveltīti ar milzu dzelzs gribasspēku, bet lielākā daļa no tiem stāstiem nav īsti. Jā, ir cilvēki un gadījumi, kad atkarība atkāpjas, ja ir zaudēts tuvs cilvēks. Tad var gadīties, ka ļoti ilgi nelieto. Piekopju filozofiju, ka nelietoju šodien. Var, protams, dzirdot manis teikto, nodomāt: «Vai, dieniņ, rīt sāks lietot.»

Lielākā daļa cilvēku, kuriem arī ir šādas problēmas, uztver to līdzīgi. Tādā veidā mans pēdējais skaidrības periods ir četri gadi, astoņi mēneši un trīspadsmit dienu. Biežāk vajadzētu iet uz anonīmo alkoholiķu sapulcēm, par kurām diemžēl daudzi cilvēki, kas manifestē sevi kā liberāļus, rauc degunus. Tā nevajadzētu īsti darīt, jo, ja mēs respektējam citādību, tad arī līdzīgi jāuztver atkarība.

Kā sadzīvot ar viltīgo atkarību

Esmu samierinājies ar situāciju, kāda tā ir. Tajā pašā laikā, atturoties šodien, var darīt ļoti labas lietas. Galvenais, ka šajā gadījumā nelietoju alkoholu, protams, ka var nonākt citās atkarībās...»

*

Kulakovam mediķi teica: «Latvijai tu vēl esi vajadzīgs!»

Grupas «Pērkons» līderis un komponists Juris Kulakovs uzskata, ka aplami ir domāt, ka alkohola atkarību var uzveikt tikai ar gribasspēku. Arī viņam bijušas nedienas ar grādīgo lietošanu. Runā, ka reiz pat mūziķis nav ielaists lidmašīnā, jo bija tā pavairāk iedzēris.

Vēl spēks man ir atgriezies

«Ja ir sasniegta stadija, kad izlaidība kļuvusi par ieradumu un alkohola lietošana par atkarību, kas ir nopietna un neārstējama slimība, tas ir katra paša lēmums, kā doties cīņā ar zaļo pūķi. Ar gribasspēku vien nebūs līdzēts. Kad esi nonācis zaļā pūķa gūstā, atliek tikai divas iespējas. Pirmā iespēja turpināt grēkot un laisties dibenā, lēni sevi nonāvējot. Savukārt par otro iespēju izteikšos, citējot Eduardu Veidenbaumu: «Vēl neesmu dubļos tik dziļi es stidzis, vēl spēks man ir atgriezies, labākam būt...».

Tuvākie cilvēki un medicīniskās terapijas ir atbalsts, bet lēmums par atgriešanos uz planētas Zeme realitātē no eiforiskiem lidojumiem paralēlajās dimensijās ir jāpieņem pašam. Tikai tad tas darbosies. Jābūt saskaņā ar sevi. Šķiet, ka tādi kārdinājumi kā slava un nauda mani nav skāruši.

Tautas modrā acs visu uzmana

Par naudu runājot, es dzīvoju saskaņā ar saviem ienākumiem. Kā jau brīvmāksliniekam dažbrīd tie ir trūcīgi, dažbrīd ļoti pieklājīgi. Neesmu sīkumains un nedrebu par katru grasi. Man patīk viens no budisma formulējumiem attiecībā uz šo, ka laimīgs ir tas, kuram pietiek, nevis tas, kuram ir daudz. Slava ir pavadone vispārējai atzinībai un publikas mīlestībai. Vienīgā ēnas puse, ka nevari justies inkognito, jo tautas modrā acs visu uzmana. Tomēr, jo vairāk esi sasniedzis savā profesijā, jo vienkāršāka ir saskarsme ar līdzcilvēkiem. Jaunībā esmu izlasījis daudzas un dažādas grāmatas, esmu apmeklējis arī franču valodas, tango un Austrumu cīņu kursus. Apmēram 20 gadu veltīju, lai apgūtu mūzikas instrumentu spēles meistarību un teoriju. Vēlējos radīt kaut ko paliekošāku latviešu mūzikas kopainā, nevis tikai tiekties pēc īsa slavas mirkļa.

Mīļotā sieviete pacietīgi cer

Runājot par paša motivāciju cīņā ar zaļo pūķi, daudzi man labu vēlošie turēja īkšķus, un tieši no daudziem ārstiem esmu dzirdējis vārdus: «Latvijai tu vēl esi vajadzīgs». Mīļā Lili (mūziķa dzīvesbiedre Lilita Saulīte – red. piez.) ir asistējusi man saistībā ar regulāru mediķu apmeklējumu un ļoti cerējusi, ka es pieņemšu šo lēmumu. Uz ledusskapja joprojām atrodas Lili pielipinātais Salvadora Dalī citāts: «Ko vēl šodien izdarīs šis ģēnijs?» Grupas «Pērkons» mūziķi reizēm kļuva pikti par manu jauno spēles stilu, ko varētu definēt kā lineāri dimensiālā polimodulārā harmonija. Par manu netikumumu gan neviens no grupas nekad nepārmeta un nemoralizēja. Esmu ļoti paškritisks pret sevi. Tādēļ pārstāt lietot alkoholu motivēja atklāsme, ka pašam sāka traucēt mans fiziskais ātrums, kas strauji palēninājās, no kā cieta arī virtuozitāte.»

*

Maestro prot atturēties no visa sliktā

Komponists Raimonds Pauls, kurš var lepoties, ka daudzu gadu garumā viņam nav bijis kārdinājums ielūkoties glāzītē, lai gan visos smalkajos banketos un sarīkojumos allaž plūst šampanieša un citu dzērienu straumes, uzskata, ka ir vienkārši jāatturas no visa, kas var nodarīt kaut ko sliktu. «Es zinu, ko cilvēkam var nodarīt dzeršana. Es nerunāju par citiem vājumiem. No alkohola, narkotikām un citām kaitīgām lietām ir jāatturas. Pats svarīgākais ir saprast, ka tu to nedrīksti darīt. Man nav nekādas speciālas receptes, jo es vienkārši daru savu darbu. Bet kārdinājumiem un vilinājumiem es tieku pāri.»

